

MEDIEVAL INSTITUTE BYZANTINE GREEK EXAM, SPRING 2023

The exam consists of **three passages**.

The **first** is a passage for unaided translation, i. e., it must be translated without a dictionary or any other kind of aid.

In your translation of the **second** and **third** passages you may make use of **any instruments** you wish (dictionaries, grammar books, Greek Bible, etc.).

You will be allowed **three hours** for this exam.

Please write your translation on **lined paper**, skipping **every other line**, **numbering** the pages consecutively, and labeling each with your **exam number**; please leave **wide margins** and use only **one side** to facilitate photocopying!

You are not permitted to use a computer during the exam period. To pass the exam:

- You must translate the **entire** passages (apart from possible minor omissions).
- The translation must show a good **overall understanding** of the text.
- The **syntactical structure** of the majority of single sentences must be correctly rendered.
- There should be very few grave errors in the translation of single **word-forms** (tense, number, case, etc.) per passage.

Please produce an intelligible and grammatically correct English translation. If necessary, add a more literal translation in brackets or notes to show your understanding of the Greek text.

Procedure: After each paper has been graded independently by the members of the MI Greek Exam Committee, the Committee will determine your final grade (**pass/fail**). You will be informed of the result by the Director of the Medieval Institute.

If you wish, please schedule an appointment with any of the committee members to discuss your exam paper

Alexander Beihammer, Alexander.D.Beihammer.1@nd.edu

David Gura, dgura@nd.edu

Aldo Tagliabue, atagliab@nd.edu

Passage 1 – Unaided Passage. A dictionary is not permitted.

Niketas David Paphlagon, *Vita Ignatii Patriarchae*

Context: Photios attempts to obtain the emperor Basil's favor through an ingenious deception taking advantage of the emperor's perceived naivety.

Καὶ σκοπεῖτε ὡς πιθανὴν καὶ τί γὰρ ἢ τῆς ἐκείνου ψυχῆς ἀξίαν· τῶν ὀνομάτων γὰρ ἕκαστον περισκεψάμενος (αὐτοῦ τε, φημί, Βασιλείου τοῦ βασιλέως Εὐδοκίας τε τῆς αὐτοῦ γαμετῆς καὶ τῶν παίδων Κωνσταντίνου Λέοντος Ἀλεξάνδρου καὶ Στεφάνου), ἐξ ἐκάστου δὲ τὸ πρῶτον γράμμα λαβὼν καὶ συντιθεὶς ἐντεῦθεν λαμβάνει τῆς ἀπάτης τὴν ἀφορμὴν. Ἱστορίαν γὰρ ἦτοι γενεαλογίαν τὴν μήτ' οὕσαν μήτ' οὖν ποτε γενομένην ἀναπλάσας Τηριδάτην μὲν ἐκεῖνον τὸν μέγαν τῶν Ἀρμενίων βασιλέα, τὸν ἐπὶ τοῦ ἱερομάρτυρος λέγω Γρηγορίου, προπάτορα τίθεται τῷ λόγῳ, ἐξ ἐκείνου δὲ τὴν γενεαλογίαν ὀνόμασιν οἷς ἠθέλησεν ἐπισυνείρων καὶ ἄλλους ἐξ ἄλλων τῇ πλασματώδει κατάγων ἱστορίᾳ, ἠνίκα δὴ πρὸς τὸν πατέρα κατήλθε Βασιλείου, τοῦτον ἔγραψεν ὡς ἄνδρα γεννήσει τοιοῦτον οἶος αὐτὸς Βασίλειος ἦν· τὸ δὲ ὄνομα εἶναι Βεκλᾶς· ὃν εὐτυχέστατα καὶ πολυχρονιώτατα τῶν ἐξ αἰῶνος βεβασιλευκότων βασιλεύσοντα προφητεύει. Μυρίοις δὲ ψεύδεσιν, οἷς ἠδεῖ γάννυσθαι τοῦτον ἀκούοντα, τὸ σύγγραμμα καταρτισάμενος ἐπὶ παλαιωτάτων μὲν τοῦτο χαρτίων γράμμασιν Ἀλεξανδρίνοις τὴν ἀρχαϊκὴν ὅτι μάλιστα χειροθεσίαν μιμησάμενος γράφει· ἀμφιέννυσι δὲ καὶ πτύχαις παλαιωτάταις ἐκ παλαιωτάτου βιβλίου ἀφαιρούμενος κἀντεῦθεν τῇ μεγάλῃ τοῦτο τοῦ παλατίου ἀποτίθεται βιβλιοθήκῃ.

Notes

ἐκείνου = Photios.

περισκέπτομαι = to consider well; examine.

Τηριδάτην; ὁ Τηριδάτος, -ου: *Tiridates*. Tiridates the Great was the first Christian king of Armenia in the fourth century. He was converted by Gregory the Illuminator.

ἐπισυνείρω: *to join together besides; string together*

γάννυμαι (= γάννυμαι): *to be glad, rejoice*.

καταρτίζω: here, *to complete, finish*.

πτύχαις: *cover plates; boards*; here, as in a book-binding.

Passage 2 - A Dictionary is permitted

Basil, *Address to Young Men*, Ch. 2

The Christian longing for eternal life

Ἡμεῖς, ὦ παῖδες, οὐδὲν εἶναι χρῆμα παντάπασι τὸν ἀνθρώπινον βίον τοῦτον ὑπολαμβάνομεν, οὔτ' ἀγαθὸν τι νομίζομεν ὅλως οὔτ' ὀνομάζομεν, ὃ τὴν συντέλειαν ἡμῖν ἄχρι τούτου παρέχεται.

Οὐ προγόνων περιφάνειαν, οὐκ ἰσχὺν σώματος, οὐ κάλλος, οὐ μέγεθος, οὐ τὰς παρὰ πάντων ἀνθρώπων τιμάς, οὐ βασιλείαν αὐτήν, οὐχ ὅ τι ἂν εἴποι τις τῶν ἀνθρωπίνων μέγα, οὐδὲ ἀλλὸ εὐχῆς ἄξιον κρίνομεν, ... ἀλλ' ἐπὶ μακρότερον προΐμεν ταῖς ἐλπίσι, καὶ πρὸς ἑτέρου βίου παρασκευὴν ἅπαντα πράττομεν. ...

Τίς δὴ οὖν οὗτος ὁ βίος καὶ ὅπη καὶ ὅπως αὐτὸν βιωσόμεθα, μακρότερον μὲν ἢ κατὰ τὴν παροῦσαν ὁρμὴν ἐφικέσθαι...

Εἰς δὴ τοῦτον ἄγουσι μὲν Ἱεροὶ Λόγοι, δι' ἀπορρήτων ἡμᾶς ἐκπαιδεύοντες.

Ἔως γε μὴν ὑπὸ τῆς ἡλικίας ἐπακούειν τοῦ βάθους τῆς διανοίας αὐτῶν οὐχ οἷόν τε, ἐν ἑτέροις οὐ πάντα διεστηκόσιν, ὥσπερ ἐν σκιάῃ τισι καὶ κατόπτροις, τῷ τῆς ψυχῆς ὄμματι τέως προγυμναζόμεθα, τοὺς ἐν τοῖς τακτικοῖς τὰς μελέτας ποιουμένους μιμούμενοι·

Passage 3 - A Dictionary is permitted

The Chronicle of Morea, vv. 6244-6271

Ἐδῶ ἄρξομαι νὰ λαλῶ καὶ νὰ σᾶς ἀφηγοῦμαι (6244)
περὶ τὸν πρίγκιπαν Μορέως, ἐκεῖνον τὸν Γουλιάμον, (6245)
πῶς ἔπαικεν καὶ ἔπραξεν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνον,
ὅταν ἐστράφη ὁ εὐγενὴς ὁ ἀφέντης Καρυταίνου
ἐκ τὸ ρηγάτον Σικελίας, ἐκεῖθεν ἐκ τὴν Πούλιαν.
Καθὼς σὲ τὸ ἀφηγήσαμουν ὀπίσω εἰς τὸ βιβλίον
ὅτι τὸν ἐσυμπάθησεν ὁ πρίγκιπας ἀτὸς του· (6250)
τὸν τόπον του γὰρ ἔστρεψεν, ὅπερ ἐκράτει ἀπ' αὐτον,
εἰς τρόπον δὲ καὶ συμφωνίαν, καθὼς καὶ τὸ ἐστήσαν,
νὰ τὸν κρατῆ εἰς κληρονομίαν μόνον καὶ στὸ κορμὶν του,
ὥσπερ καὶ τοῦ τὸν ἔστρεψεν ἐκεῖσε εἰς τὸ Νίκλιν, @1
<ποῦ> ἐμάχετον ὁ πρίγκιπας μετὰ τὸν Μέγαν Κύρην. (6255)
[...]

Ἀλλὰ διὰ τὸ λαφρότερον ἐμέν, ὅπου τὸ γράφω, (6260)
κ' ἐσένα, ποῦ ἀφκράζεις καὶ ὅπου ἀναγινώσκεις,
ἐβιάστην καὶ ἀνθολόγησα καὶ ἔγραψά το οὕτως,
τὲς πράξεις καὶ ὑπόθεσες ὅπου καρπὸν βαστάζουν.
Εἰς τοῦτο ἤκουε ἀπὸ 'δῶ καὶ μάθε τὰ συμβάντα.
Ὁ πρίγκιπας, ὡς ἤκουσεν καὶ ἐπληροφορήθη, (6265)
τὸ πῶς ὁ ρηγας Κάρουλος ἐνίκησεν ἐτότε
τὸν ροῖ Μαφρὲν εἰς πόλεμον, τὴν κεφαλὴν του ἐκόψεν,
κ' ἐπῆρεν του τὴν ἀφεντίαν καὶ ὅλον τὸ ρηγάτον,
μεγάλως τὸ ἐχάρηκεν καὶ σφόδρα τὸ ἐδέχτην,

διὰ τὸ γένος τῶν Φραγκῶν, ὅπου ἦτον γὰρ ἐκεῖνος, (6270)
ἐπλησίασεν στὸν Μορέαν, στὸν ἐδικόν του τόπον.

Notes

λαλῶ to narrate,

ὁ Μορέας the principality of the Morea = Peloponnese,

στρέφομαι to return,

ῥηγάτον kingdom,

ἡ Πούλια Apulia, province in southern Italy,

ὁ πρίγκιπας ἀτός του the prince himself

συμπαθέω to pardon

τὸ ἐστήσαν they established it

τὸ κορμίν του here: his child, offspring

Μέγας Κύρης the great lord

Νίκλιν location in the Peloponnese

διὰ το λαφρότερον ἐμέν to make it lighter for me

ἀφκράζομαι to hear

βιάζομαι to make efforts

καρπὸν βαστάζουν they bear fruit

πληροφορέομαι to be informed

ρόι Μαφρέν King Manfred Hohenstaufen of Sicily,

ὁ ρῆγας Κάρολος Charles of Anjou, King of Naples and Sicily (1266-1285),

ἐδικός his own